

Den Svenska Modellen på väg att **BRYTA SAMMAN**

(Après nous le deluge!)

JAN GILLBERG

Frankrikes president **François Mitterand** hade inte bara en svensk älskarinna. Han hade – liksom den tidigare franske presidenten **Pierre Mendès France** - “Den Svenska Modellen” som förebild. Han var inte ensam. Runtom i Europa var Sverige och “Den Svenska Modellen” något man tog intryck av och gärna ville efterlikna.

Grunden för denna “modell” lades 1938 med Saltsjöbadsavtalet. Med detta avtal som grund utvecklades den “blandekonomi” - ett slags kompromiss mellan kapitalism och socialism – som kom att trygga en under många år i det stora hela obruten arbetsfred med tillkommande ekonomisk tillväxt.

Avgörande för efterkrigstidens svenska ekonomiska tillväxt var dock – som ofta glöms bort eller rentav förtigs - att Sverige genom att lyckas stå utanför det andra världskriget kunde delta i Europas åter-uppbyggnad med en intakt produktionsaparatur. Under flera decennier kom svensk exportindustri att uppleva en veritabel guldålder. På det sättet kom Sveriges del-tagande i återuppbyggnaden av Europa att få en avgörande betydelse för tillkomsten av Välfärdsstaten Sverige.

På detta sätt kom den alliansfrihet som var den svenska utrikespolitikens signum ge dubbel utdelning. Väl värt att komma ihåg, när Sverige idag låter sig dras in i diverse krigiska äventyrligheter. Det finns bättre sätt att bidra till en bättre och fredligare värld.

Så finansierades Välfärdsbygget

Med intäkterna från Sveriges deltagande

i Europas återuppbyggnad kunde det svenska välfärdslandskapet skapas. Snart nog kom Sverige att gälla som Välfärdslandet nr 1. Sverige hade den bästa sjukvården, den bästa äldreomsorgen, den bästa socialvården, den bästa skolan, den bästa arbetsmarknadspolitikerna.

Allt var Sverige bäst i. Vi hade till och med det för landets storlek bästa försvaret liksom civilförsvaret. Även för den inre säkerheten var det väl sörjt. Landet hade till skillnad från idag ett väl fungerande polis- och rättssystem. Medborgarna kunde röra sig fritt på gator och torg – kvinnorna utan att riskera att bli våldtagna och gamla människor att bli rånade. Då fanns det en rikspolischef vid namn **Carl Persson** (1964-1978), som ingav allmänt och högt respekterat förtroende. Och de unga sjöng – kunde göra – om en “ljusnande framtid”.

Det är faktiskt inte så länge sedan.

Raserandet och människornas fruktan för framtiden

Det är detta Sverige – det Sverige som byggdes under decennierna efter krigsslutet 1945 - som senare generationer fick överta och som dagens generation som bäst håller på att rasera. Och det i en rasande fart. Den som försöker föreställa sig hur det kommer att vara redan om sju eller tre år kan inte annat än känna fruktan för framtiden.

Detta raserande ackompanjeras av en medialisering av politiken, som stegvis

driver fram vad som mer och mer kommit att framstå som ett totalitärt tillstånd. Ett tillstånd då media och då en “elit”, en “klick” inom media avgör vilka frågor som skall upp på “agendan” och vilka politiker och andra aktörer som skall släppas fram och vilka som skall förklaras som var mans niding.

Uppehållande krig med “verkligheten”

Samtidigt som detta raserande pågår bedrivs ett slags uppehållande krig med “verkligheten” - ett krig som går ut på att hålla medborgarna någotsånär lugna.

I detta krig – ett slags informationskrig – framträder nästintill dagligen “ansvariga” ministrar i TV-rutan presenterande än den ena än den andra – ett av krigföringens favorituttryck - “satsningen” för att vrida det som gått snett rätt. Är det något som gått riktigt snett och bort ha åtgärdats för länge sedan – kanske för tio år sedan – kan “satsningen” gälla en eller flera miljarder.

Hur många gånger har inte våra båda senaste skolministrar framträtt i TV-rutan med diverse förklaringar till att det gått snett och hur det som gått snett nu skall rättas till? Och hur många gånger har inte inrikesminister **Anders Ygeman** framträtt med försäkringar om att nu är allt på rätt väg, när det gäller bekämpandet av den allt grövre och den allt mer omfattande brottsligheten?

Är verkligen detta att titt om tätt visa sig i TV med försäkringar om att allt

kommer att bli bra bästa sättet för en inrikesminister att ta i tu med den tilltagande brottsligheten och kaoset inom polisen? Finns det inte bättre sätt för en inrikesminister att använda tiden? (3)

SVT-larmen och Sverigebilden

Alla försäkringar om att allt skall ordna sig eller rentav är på väg att ordna sig motsägs av alla av inte minst just SVT förmedlade larmrapporter – ofta framtagna av SVT:s egna utredare. Hur stora är SVT:s resurser för att framställa "eget" och inte sällan sensationellt/alarmerande nyhetsmaterial?

Med alla dessa larm/krisrapporter har SVT kommit att förmedla en Sverigebild av ett helt annat och mörkare slag än den som Svenska Institutet kunde förmedla, när Sverige av omvärlden vad gäller snart sagt alla områden, som omfattades av den offentliga sektorn, uppfattades som "bäst". Sverige hade förvisso Världens högsta skatter men det var något som Sverige/det svenska folket kunde bära i kraft av sin starka och för landet inkomstbringande exportindustri.

Från "bäst" till "sämst"

Sedan har det gått utför. Och det har gått fort.

Vad som för inte så länge sedan omnämndes som Världens bästa sjukvård omnämns numera som en sjukvård i fritt fall. Det saknas vårdplatser för akutintagna patienter. Sjukhusens korridorer liknar på sina håll fältsjukhus. Det händer alltför ofta att patienter dör efter många timmars väntan på att en läkare skall dyka upp. I Norrland utbildas blivande

mödrar i att föda i taxibilar efter att bristen på resurser framtvingat nedläggning av förlossningskliniker.

Svensk sjukvård liksom snart sagt allt som ryms inom "den offentliga sektorn" och som en gång rankades som Världens Nr 1 gäller i dag nära nog som det omvända. En alltför fåtalig personal går på knäna, sjukskriver sig med följden att belastningen för de som fortsatt jobbar ökar. Bristen på specialistsjuksköterskor gör det nödvändigt att ställa in operationer, som är för patienten livsavgörande. Listan kan göras lång.

Detta gäller sjukvården. Lägg till detta ett polis- och rättsväsen som är på god väg att kapitulera för en allt större och allt grövre brottslighet med så kallade "skjutningar" mest varje dag. Dessa "skjutningar" med ofta dödlig utgång binder resurser i en utsträckning att "vardagsbrotten" inte hinns med. Inom allt fler polisdistrikt har man slutat att – som det heter – "åka på inbrott". Och antalet "no go zons" - zoner där Räddningstjänsten kräver poliseskort för att "gå in" - blir allt fler. I dag uppgår antalet sådana zoner till 51.

Sverige en ANARKI

En tidigare SÄPO-chef – Anders Eriksson – liknade Sverige redan för flera år sedan vid en Anarki (se DSM 4/2005). Detta med hänvisning till den redan då låga upplärningsprocenten. Sedan dess har denna procent fortsatt att minska. Detta tycks dock inte bekymra den nuvarande intill ytterlighet sangviniske inrikesministern Anders Ygeman, som återkommande uttalar sitt fulla förtroende för nuvarande rikspolischefen Dan Eliasson samtidigt som en stor del av poliskåren uppfattar

denne som en katastrof.

Nyligen – den 26 januari 2017 – presenterade Expressen i KRIGSSTIL vad som tidningen omskriver som "NYA HOTET":

10 000 brandmän försvinner

Flykten från yrken, som bär upp ett fungerande samhälle, blir allt fler. "Var skall det sluta?" är en bland "vanligt folk" återkommande fråga. Till detta "folk" räknas alltmer sällan våra politiker och förtroendevalda. Inte heller "mediaeliten" med inkomster och pensioner som "vanligt folk" inte kan drömma om.

Aftonbladets Lena Mellin taxeras för en inkomst på 1 208 100 kronor eller drygt 100 000 kronor i månaden. Till detta inkomst på kapital uppgående till 32 938 kronor. Expressens Thomas Mattssons taxerade inkomst uppgick samtidigt till 2 764 000 kronor eller per månad 230 000 kronor.

Hur ser de ekonomiska villkoren ut för alla de ideellt arbetande bloggare och andra, som drivna av sin sanningssökande idealitet kommit att upplevas som ett hot – ett växande hot – mot "etablissemangsjournalistiken"? Var finns här den mångomsvungna jämlikheten?

Agendan och Första Statsmakten

En viktig – en helt avgörande – förklaring till att det gamla Folkhemmet undergått och undergår en förvandling som kommit att bland "vanligt" folk sprida en känsla av otrygghet är, att det inte längre är fritt att tala om vad som orsakat och fortgående orsakar denna förvandling.

De som dristar att ändå göra detta straffas. Detta i en tid då det är viktigare än någonsin att låta det fria meningsutbytet söka nya lösningar, där politikerna understödda av den etablerade journalistiken kört fast i ett inbördes kältande ytterst ägnat att undergräva förtroendet för demokratin.

När frågor om vem som skall ta i hand med vem och vem som skall träffa och samråda med vem ges ett framträdande utrymme i "det politiska samtalet", då är det något allvarligt fel – antingen på systemet eller på de som företräder systemet eller bådadera.

Eller är "systemet" underkastat något som skulle kunna kallas "Media-Staten" - en makt som via en av denna makt kontrollerad "Agenda" lyckats positionera sig som "Första statsmakten" överordnad både Riksdag och Regering?

Elefanten i rummet

Att behärska "Agendan" har under lång tid gjort det möjligt för "Media-Makten" att blockera möjligheterna för en konstruktiv debatt om de problem, som så uppenbart vuxit politikerna över huvudet ända dithän att "Den Svenska Modellen" är på väg att bryta samman.

Detta genom att vägra att se vad som är inte hela orsaken men väl grundorsaken till detta sammanbrott:

En invandring i en omfattning långt utöver landets möjligheter till ett humant och fungerande mottagande. Ett syriskt ordspråk lyder: "Man skall inte bjuda in fler än man kan utfordra." Gör man det blir det kaos.

I Sverige har invandringen länge, alltför länge fått gälla som **Elefanten i rummet**.

Elefanten har börjat trumpeta

På senare tid har Elefanten börjat trumpeta och det allt ljudligare. Så ljudligt att ett medvetande om "verkligheten" börjat sprida sig, något som Media-Makten kommit att uppfatta som ett växande hot.

Samtidigt har "vanligt folk" fått ett antal nya kanaler kallade "sociala media" genom vilka de håller sig underrättade. Det går inte längre för vare sig Media-Makten eller de denna makt underställda politikererna att blunda för de problem, som den tidvis okontrollerade invandringen givit upphov till.

Detta har bland de som bär ansvaret för den uppkomna och allt allvarigare situationen framvingat en ny strategi. Detta enligt två huvudlinjer:

□ Sveriges liksom stora delar av Europas åldrade befolkning i kombination med den inhemska befolkningens låga födelsetal gör invandringen nödvändig. "Vilka skall vårda landets åldrade befolkning?" är ett allt vanligare argument. Därför skall invandringen ses som en skänk från ovan.

□ Den brottslighet som sprider otrygghet i våra städer har ingenting med invandringen att göra, försäkrar långa raden kriminologer. I själva verket är brottsligheten i Sverige sjunkande och om vi sänker straffen skulle den sjunka ännu mer. Och att frukta att med flyktingströmmarna följer IS-krigare och andra terrorister som nu bidar sin tid är att

hänge sig åt konspiriosteorier (ända till den dag då det smäller på riktigt).

Sveriges mesta besservissrare och invandringen

Samma dag – passligt nog när **OECD** lade fram en för svensk ekonomi överraskande positiv rapport – uttalade sig en av Sveriges två mesta besservissrare – **Göran Persson** och **Leif GW Persson** – om nödvändigheten av den invandring, som inger "det vanliga folket" oro. Före statsministern Göran Persson i ett två timmar långt "öppet forum" anordnat på **Centralstationen i Stockholm**. Någon dag senare uttalade sig den andra av Sveriges båda mesta besservissrare – **Leif GW Persson** – i samma anda. Detta i det egna TV-programmet **Veckans Brott**.

För före statsministern var problemet enkelt. Svenska kvinnor måste helt enkelt sätta igång med att föda fler barn. Då skulle Sverige inte bli beroende av alla dessa mångbarnsfödande invandrarkvinnor. Leif GW Persson nöjde sig med att förklara att invandringen är "nödvändig" - underförstått för landets överlevnad.

Ingen av de båda presenterade något som skulle kunna kallas en till invandringen alternativ åtgärdsplan. Och även om Göran Persson skulle lyckas få svenska kvinnor att föda fler barn, skulle det dröja så där 25 år tills att dessa hunnit växa upp och utbilda sig för att sedan kunna bidra till landets ekonomi och välbästande.

Hade Göran Persson gjort något för att förverkliga den tanke han presenterade vid sitt framträdande på Centralstationen i Stockholm redan när han var finansminister (1994-1996), hade det kunnat avsätta spår i det svenska barnafödandet vid en tidpunkt som skulle ha gjort det möjligt att i dag kunna räkna hem effekter av detta i form av ett växande tillskott av ung inhemska arbetskraft. Men det gjorde han inte.

Barnbidraget och befolkningspolitiken

Efter detta "påpekande" lockas jag att påminna om min egen aktivitet som politiker och motion- och talskrivare när **Jarl Hjalmarson** var partiledare för **Högerpartiet**.

En av de tunga motionerna som partiet lade fram vid allmänna motionstiden 1960 (jag var då ännu inte 25 år fyllda) gällde frågan om det allmänna barnbidraget. Utöver att jag hunnit ta min fil kand i bland

annat nationalekonomi, statskunskap och ekonomisk historia bedömdes jag som allmänt skrivkunnig (var vid denna tid också redaktör för Konservativa Studentförbundets tidskrift **Svensk Linje**), varför det kom på min lott att under partisekretärare **Gunnar Svärds** stränga översyn skriva denna och en del andra "tungas" motioner.

Detta föll sig också naturligt då jag skrivit en artikel - "Momsen och barnbidraget" - i **Svensk Linje** (6/1969) i just frågan om det allmänna barnbidraget. Motionen var uppbyggd på två förslag:

ç Ett avskaffande av barnbidraget till det första barnet. Detta med argumenteringen att två vuxna skall kunna försörja ett barn utan särskilt bidrag från staten.

□ Ett stegvis ökat bidrag till andra, tredje, fjärde etc barnet. Detta för att stimulera bildandet av flerbarnsfamiljer.

Idén och argumenteringen var hämtad från en dansk ekonom/statsvetare (kan inte erinra mig hans namn).

Högerpartiet gjorde ingen lycka med förslaget. Det andra ledet i förslaget – detta med stegvis ökat bidrag till flerbarnsfamiljer var alltför snålt tilltaget.

Det var heller inte så det var tänkt när vi i Studentförbundet skrev vårt idéprogram, där det bland annat står:

"Hemmet och familjen är av fundamental betydelse för en lycklig samhällsutveckling. Samhället måste bedriva en positiv befolkningspolitik, som gynnar familjebildningen." □

Hade tankar som dessa förverkligats på ett sätt och i en omfattning som ingick i vår vision om framtiden, hade Göran Persson inte behövt som nu på Centralstationen i Stockholm uttrycka bekymmer för det ringa barnafödandet bland svenska kvinnor med dess långsiktiga följder för "Den Svenska Modellen".

Ny svensk modell

Hade denna modell dessutom ersatts med en ny svensk modell uppbytt av en befolkningspolitik ägnad att främja bildandet av flerbarnsfamiljer, hade detta kunnat tjäna som en betydelsefull inspiration för det i dag åldrade Europa.

Men så blev det inte. När **Moderaterna** under **Fredrik Reinfeldts** ledning antog sitt nu gällande partiprogram exkluderade man vad som tidigare gällt som ett av de mest centrala avsnitten: **Familjepolitiken**.

Som ALLA tidigare år fick DSM avslag på sin ansökan om KULTURTIDSKRIFTSSTÖD

Det måste vi nu kompensera med hjälp av DSM:s läsare.

Här finns två sätt (det ena utesluter inte det andra)

- 1) Genom att gåvoprenumerera på DSM och/eller värva en eller annan ny prenumerant.**
- 2) Genom att donera ett bidrag genom insättning på DSM:s postgiro 18 02 40-4 alternativt bankgiro 5296-8070.**

PS Vänstertidninge ETC med Johan Ehrenberg som utgivare och ägare får i år ett statligt stöd på 40 miljoner kronor!